

Πώς σ' αγαπώ, γλυκιά Ελλάς, σαν δεύτερή μου μάνα

στον κόσμο πια το φώναξα σαν Πασχαλιάς καμπάνα,

Μα έχουμ' απ' τους Έλληνας παράπονο μεγάλο

πως εφραγκέψατε πολύ, ω Ελληνόπαιδά μου!

Όλα σας είναι φράγκικα κι όλα σας ζηλεμένα

κι ελληνικό πια έθιμο δε σώζεται κανένα.

Φράγκικος είναι ο χορός, φράγκικα τα τραγούδια,

με φράγκικα ονόματα βαφτίζουν τα λουλούδια.

Αχ, πείτε μου πού τραγουδούν ελληνικά τραγούδια...

Συνεχίζω να σταχυολογώ κομμάτια από τη μελέτη της λαογράφου-εθνολόγου Μιράντας Τερζοπούλου που γράφει:

Απόρροια μιας συνεχούς εξέλιξης και μιας αέναης προσαρμογής, ο πλούτος και η ποικιλία των μουσικών ακουσμάτων αλλά και το βάρος της ιστορικότητας που χαρακτηρίζει τα τραγούδια του Έβρου-ντόπια και προσφυγικά-δεν μας εκπλήσσουν. Όπως γενικά ίσχυε στους προφορικούς πολιτισμούς, τα τραγούδια, ως κύριο μέσο συλλογικής έκφρασης, είναι και το κύριο μέσο κατασκευής και μετάδοσης της ιστορικής μνήμης και διαμόρφωσης της πολιτικής συνείδησης. Σε περιβάλλοντα έντονα συγκρουσιακά, η δημιουργία μιας συμβολικής ποιητικής γλώσσας φαίνεται να αποτελεί προσπάθεια παρέμβασης και χειρισμού ενός τραυματικού παρελθόντος, που αποσκοπεί στη χειραγώγηση των συναισθημάτων ήττας και απώλειας, στη δημιουργία νέων αξιολογικών κριτηρίων και νέας ιδεολογίας.

Όλη η ιστορική πορεία του χώρου της Θράκης, ως μνήμη και ως τραύμα, ως κίνητρο διαμαρτυρίας και ως επιτακτική ανάγκη μετάδοσης, έχει αποτυπωθεί στο τραγουδιστικό της ρεπερτόριο. Θρύλοι ενός μυθικού απώτερου ιστορικού παρελθόντος (εξισλαμισμοί, επιδρομές, αιχμαλωσίες, παιδομάζωμα, απειλιτική ή ομαλή γειτνίαση με αλλόφυλες και αλλόθρησκες ομάδες, βίαιες απαγωγές γυναικών, αναγκαστικοί ξενιτεμοί κτλ.) όπως και τα πρόσφατα αλλά επίσης μυθοποιημένα τραυματικά ιστορικά γεγονότα του πρώτου μισού του 20ού αιώνα (βαλκανικοί και παγκόσμιοι πόλεμοι, βουλγαρικές κατοχές, ενσωμάτωση στην Ελλάδα, συνοροθέτηση και αποκοπή των χωριών εκατέρωθεν του Έβρου, Μικρασιατικό, προσφυγιά, Εμφύλιος κτλ.) και ακόμη τοπικά αλλά εξίσου σημαντικά για την κάθε κοινότητα γεγονότα, όλα αυτά τα στοιχεία, αφού προσαρμόστηκαν στις ισχύουσες συμβάσεις, διηθήθηκαν στο συλλογικό φαντασιακό, επηρέασαν και επηρεάστηκαν από το συμβολικό σύστημα, ενσωματώθηκαν στη θεματική παρακαταθήκη της μυθοποιητικής και μουσικής παράδοσης, παρεισέφρησαν στο “σενάριο” των αδόμενων τραγουδιών, συμβάλλοντας στην εμπέδωση της εθνικής ταυτότητας, πολύ περισσότερο όμως στη διαμόρφωση μιας συλλογικής συνείδησης τοπικής ιδιαιτερότητας.

και σημειώνει η λαογράφος

Για αρκετά μεγάλο διάστημα η θρακική εκδοχή της ελληνικής ταυτότητας δείχνει να βρίσκεται σε αντίφαση και αντίθεση με την πραγματικότητα του έθνους. Χαρακτηριστικό είναι ένα μειξολόγιο τοπικό(;) ποίημα που μας απήγγειλε 72χρονη πληροφορήτρια στον Πεντάλοφο Τριγώνου, το 1996, δηλώνοντας: “Πατέρας μ’μου το ‘μαθε, είν’εκατό τόσο

Ελληνόπαιδα

Συντάχθηκε απο τον/την ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Πέμπτη, 03 Μάιος 2012 07:32 - Τελευταία Ενημέρωση Πέμπτη, 03 Μάιος 2012 07:45

χρονώ...το 'χε πει στο σχολείο όταν πήγαινε..."

Πώς σ'αγαπώ, γλυκιά Ελλάς, σαν δεύτερή μου μάνα

στον κόσμο πια το φώναξα σαν Πασχαλιάς καμπάνα,

Μα έχουμ'απ'τους Έλληνας παράπονο μεγάλο

πως εφραγκέψατε πολύ, ω Ελληνόπαιδά μου!

Όλα σας είναι φράγκικα κι όλα σας ζηλεμένα

κι ελληνικό πια έθιμο δε σώζεται κανένα.

Φράγκικος είναι ο χορός, φράγκικα τα τραγούδια,

με φράγκικα ονόματα βαφτίζουν τα λουλούδια.

Αχ, πείτε μου πού τραγουδούν ελληνικά τραγούδια...

Συμφωνώ μαζί σου,το σημειώνει εξάλλου και η συντάκτρια, ότι το ποίημα πιθανόν δεν είναι καθαρά τοπικό, δεν χάνει όμως τη σημασία του ότι καταγράφηκε και παραδόθηκε στον Πεντάλοφο. Αν τολμήσω να το σχολιάσω και να το φέρω στο σήμερα οι συνειρμοί και οι προβληματισμοί έρχονται αυτόματα για τη κρίση που ζούμε. Ας το σκεφθεί ο καθένας μας.